

ARAN

>>>

Eth Conselh dedique 900.000 èuros tàs sòns cargues de confiança

Unitat d'Aran a firme qu'es despenes deth Govèrn son desproporcionades

Eth Conselh Generau d'Aran dedique apruprètz 900.000 èuros entara remuneracion des sòns cargues de confiança. Atau se despren des pressupòsti

justificacions en declaracions e nòtes publicques. Entà Unitat d'Aran (UA), «eth problèma deth Conselh non ei auer un bon planificador o un bon director executiu entara sanitat aranesa que pogue crubar mès de 100.000 èuros ar an». Eth problèma ei qu'«es sòns e es cargues s'agen duplicat en diuèrsi àmbits deth Govèrn, multiplicant, per tant, es despenes qu'ara son desproporcionades peth volum de gestion pressupostària deth Conselh».

Er Espitau Val d'Aran, plaçat en Vielha. / G. A.

aprovadi per CDA entà enguan. Quan aguest hèt a transcendit ara opinion publica, sonque alavetz, eth sindic d'Aran, Carlos Barrera, a responut damb

Mentretant, er airau de ginecologia der espitau de Vielha ei mancat de personau e entre es usuaris i a era percepcion de pèrta de qualitat ena atencion de quaquí d'aguesti airaus de sanitat. Dus ginecòlegs an deishat dejà eth centre e ara uns auti professionals an manifestat era sua intencion d'abandonar-le. UA pense que, maugrat es conjuntures personaus, darrèr d'aguestes decisions i a un cèrt malestar entre es madeishi mètges. **VEDIAU**

Era Generalitat impolse un plan de capitalizacion des espitaus de montanha

Aran, Puigcerdà, Tremp e la Seu d'Urgell reciben importantes aportacions

economiques tà mielhorar era qualitat des sòns espitaus e des equipaments

medicaus. En cas d'Aran, era inversion serà d'1,7 milions d'èuros en sies ans.

ANALISI

>>>

ETH NOTARI DE VEDIAU

Er aute debat

«Ara ei eth temps de replantejar eth tipe de govèrn que s'a desvolopat en país»

1. Ara òc qu'ei arribada era unanimitat despús d'uns mesi de debat intens. Toti es grops politics representadi en Conselh Generau reclamen qu'er Estatut que gesque dera reforma a de reconéisher tath país «eth dret a arténher es maximes còtes d'autogovèrn» e eth «pacte de liura union d'Aran damb Catalonha».

2. Mès ara òc ei tanben eth temps de replantejar eth tipe de govèrn que s'a desvolopat en Aran, a on eth Conselh, menspredant es sòns orogens e sentit, s'ei tornat ena practica un macroajuntament era activitat deth quau ei dificil de controtrlar. Era pregunta ges soleta: ¿Coma se compatibilizen es reivindicacions de passe tara plana següenta

FRANCESC X. BOYA

ELS SERVEIS PÚBLICS AL PIRINEU

En aquestes últimes setmanes, el Govern de la Generalitat ens ha donat dues bones notícies als pirinencs. La més recent, el traspàs del tren de la Pobla a la Generalitat per part del Govern de

l'Estat, superant una situació de molts anys d'agonia d'aquesta via, que semblava condemnada al desmantellament. La segona, la connexió de la xarxa de gas francesa amb l'Aran.

Són dues notícies esperades, tant pel seu contingut en les millores que suposaran en aquests serveis -de què tot seguit en parlaré- com pel seu simbolisme. Efectivament, aquest govern demostra que vol fer possible l'equitat dels ciutadans davant els serveis públics, visquin on visquin.

La Generalitat demostra que vol l'equitat dels ciutadans

Transport i energia són dos dels elements fonamentals per garantir aquesta equitat i la igualtat d'oportunitats en el desenvolupament.

Per aquesta raó, els anuncis fets aquets últims dies de l'any 2004 marquen un abans i un després al Pirineu. M'atreveixo a dir que podem superar els temps de la resignació, aquells en els quals l'argument del «sou pocs», «això no és rentable», ens

feia retornar sempre al punt de partida fatalista que posava plom a les ales de qualsevol projecte de les nostres contrades. Aquest govern ha encetat una altra etapa que, lògicament, haurem de valorar passat un temps prudencial. Però -insisteixo-, aquestes dues mesures i algunes altres relacionades amb les noves tecnologies i les inversions en carreteres són, sens dubte, un canvi important.

El conveni signat pel Govern de la Generalitat i Gas Natural, que preveu en els propers tres anys una inversió de divuit milions d'euros, obre, per la via aranesa, la possibilitat de gasificar una part important del Pirineu que quedava fora dels plans de gasificació de Catalunya per raons de distància amb els gasoductes catalans. El gas obrirà noves oportunitats industrials i una diversificació de l'energia, que fins ara era dependent en exclusiva de

l'electricitat i dels condicionants del transport per carretera per al gas, amb els riscos que això comporta en matèria de seguretat i de regularitat del servei en els mesos d'hivern amb climatologia adversa.

Respecte del traspàs del tren de la Pobla, és evident que aquest, que fou

El gas natural obrirà noves oportunitats industrials

un dels projectes somiats pels pirinencs de les primeries del segle XX, ha viscut una llarga agonía que gairebé l'ha portat a la desaparició. Avui, el tren torna a ser imprescindible. Ho és per als passatgers i ho és com l'única forma possible de fer sostenible el transport de mercaderies i garantir regularitat i servei per al transports de viatgers.

passee tara plana següenta

ETH NOTARI DE VEDIAU

Er aute debat

«Aran vò mès autogovèrn, mès que cau surtot eth bon govèrn de çò que ja pòt gestionar»

ven dera plana anterior

país damb era introduccion de dinamiques politiques pròpies deth municipi?

3. Un regim presidencialiste se base ena acomolacion de poder e decisions en ua madeisha persona. En aquest sens, en Aran èm luènh dera idia de govèrn coma organ collegiat qu'a caracterizat ath Conselh istoric. Ací non i a arren a parlar. Eth mite autocratic der «òme fundamentau» que hè e des.hè ara sua manèra s'estien dangerousament.

4. Mès luènh se trape era volentat d'apressament ath

ciutadan participatiu e exigent, damb eth quau cada còp i cau compdar mès, ara que guanhe fòrça era responsabilitat compartida enes ahèrs publics. Sonque atau i pòt auer mès transparéncia e ua gestion mielhor.

5. Aran vò mès autogovèrn. Mès que cau surtot eth bon govèrn de çò que pòt gestionar dejà. Non son pògues es competéncias deth Conselh...

6. Ei ora de recuperar o de bastir per prumèr viatge era comunautat aranesa, eth lòc de conviuença a on se participe equitativament d'un benestar arrenhut amassa.

EDITORIAU

<<<

Serias preocupaciones

«El gobierno aranés tiene que reducir sus altos cargos y racionalizar el gasto»

Uno de los elementos que desprestigian la política no es tanto la remuneración de los políticos como la dificultad de percibir en qué se traduce su trabajo.

contribuye precisamente al acercamiento del ciudadano a los políticos.

Hoy en la administración aranesa hay un exceso de cargos de confianza. Por eso, como reclama UA, es necesaria una reducción de éstos y una racionalización del gasto. También en la dirección del hospital de Vielha. Las plantillas de ginecología y cirugía, por contra, se han de ampliar. La dificultad de los hospitales pequeños reside en mantener plantillas estables,

Ahora bien, no es menos cierto que la multiplicación desproporcionada de sueldos y cargos en relación al volumen de gestión de una administración no

lo que exige garantizar la continuidad de los médicos, sobre todo de los que tienen un proyecto familiar integrado en Aran.

En estas circunstancias, cuando unos profesionales deciden irse por un cierto malestar es lícito preocuparse y reclamar la participación de los médicos en las decisiones de la sanidad aranesa y la revisión del actual organigrama de funcionamiento del hospital.

Es lícito reclamar la participación de los médicos en las decisiones de la sanidad aranesa

OPINION

<<<

FRANCESC X. BOYA

ELS SERVEIS PÚBLICS AL PIRINEU

ven dera plana anterior

Malgrat aquestes certeses, sabem que el tren de la Pobla té alguns problemes importants que caldrà afrontar, el més greu, l'estroncament del projecte

Avui el tren de la Pobla torna a ser imprescindible

inicial que va deixar la línia sense continuïtat vers Europa, una continuïtat que fou la vocació primigènia d'aquest projecte. La segona, els accessos des del nord (Aran i Ribagorça) que són francament dolents. Ningú pot pensar que el repté és fàcil. No ho és, però

avui, en aquest primer any de govern, ja tenim alguns avenços fets: l'acord entre Estat i Generalitat per assumir i millorar el servei amb voluntat de fer-ho pensant amb la gent del territori; les millores a la c/28 (Aran-Pallars) amb una inversió de 45 milions d'euros, i, finalment, la voluntat política per abordar un projecte d'eix pirinenc que tornarà a recuperar les inversions en les comunicacions transversals, oblidades des de l'etapa Borrell. Unes millores que ens permetran situar La Pobla de Segur com a un centre de comunicacions i de logística al centre del Pirineu. Tan de bo, en uns anys, de la mateixa forma que ha fet l'Aragó

amb el projecte del túnel de baixa cota de Biescas, poguéssim, des de Catalunya, plantejar una nova connexió ferroviària amb Europa i fer realitat el somni dels qui van fer

Hi ha la voluntat política per abordar un projecte d'eix pirinenc

possible aquest projecte ferroviari, finalment estrocat a la Pobla.

De moment, els pirinencs ens hem de felicitar, perquè la millora d'aquests serveis ens situa en un nou horitzó d'esperança per a les nostres contrades i molt especialment per la nostra qualitat de vida.

Vediau. Redaccion e dessenh: Amador Marqués Atés. Collaboradors: Francés Boya Alòs e Eth Notari de Vediau.

<http://www.unitatdaran.org>. Tà quinsevolh suggeriment o se voletz publicar era vòstra opinió:

Correu electronic: vediau@unitatdaran.org / Adreça: UNITAT D'ARAN. Molières, 2. Locau 5. 25530 Vielha

ARA CONTRA

Medan presenta una moció para evitar la reintroducció del oso

El text insta al Govern i a la Generalitat a que no actuen
sin el acord de les afectades

El portaveu de Unitat d'Aran (UA) en la Diputació de Lleida, Emilio Medan Ané, ha presentat una moció per la que se acorda instar al Ministerio

de Medio Ambiente y al Departament de Medi Ambient de la Generalitat a que no tomen «ningún acord sobre la reintroducció del oso pardo en

el Pirineo» sin el consentiment de les institucions afectades com els ajuntaments i el Conselh Generau. Los grups de UA, PSC, ERC, CiU y PP han aprovat la moció.

Ante el projecte del govern francès de reintroduir més osos, el text presentat per Medan pide al govern central y a la Generalitat que comuniquen al executiu francès que «no tome iniciatives unilaterals en esta qüestió per lo que afecta a los Pirineos limítrofes con el leridano», porque, según la moció, esta reintroducció

El alcalde de Les, Emilio Medan. / G. A.

implicará inevitablemente que los osos, «que no saben de fronteras», acaben instalándose en Aran y el Pirineo de Lleida.

Para Medan es indispensable «hacer saber que la Diputación cree que el respeto a las personas de los Pirineos y a sus opiniones tiene que estar por delante de cualquier otra consideración respecto a esta cuestión». De hecho, las campañas, acuerdos y disposiciones a favor de la reintroducción del oso «se han hecho al margen de los habitantes» afectados y de sus instituciones.

VEDIAU

LIUREPENSAMENT

Amador Marqués

Escòles (I)

Er Ajuntament de Naut Aran aufrís un terren tà un collègi d'elit que vò bastir ua escòla e un internat. Òc, d'elit: des escuelhudi. Per qui? Pes eréncias, peth capitau. Pera generositat administrativa (er ajuntament cedís er espaci a cambi dera escolarizacón gratuïta des mainatges deth municipi). Entre es escuelhudi trobam dejà as gojats

deth Reiau Madrid e ath duc de Lugo, Jaime de Marichalar. Fotbòl e noblesa s'amassen de manèra sincretica per çò que cadun represente: naua e vielha aristocràcia! Era elit, eth grop des mielhors, a de besonh eth sòn ensenhament pròpri. Era institucion privada que vò aterriçar en Aran a ua «arraïtz familiar centenària, non vinculada a cap grop religiós». Totun, dus des sòns objectius son «fomentar es valors ploraus e d'opcion religiosa» e, en erosa expression escurantista, «aprèner a èster» (*sic*). ¡E encara i a qui pense qu'en aguesti centres eth nivèu educatiu ei mielhor qu'eth dera escòla

publica! Ei vertat que uns auti i cerquen disciplina tàs hilhs alhocadi; mès era disciplina ei er ordre de qui mane, çò que te posse a gesser-te'n d'era. Ath delà, er escolar non pòt contrastar çò qu'a aprenut damb era realitat dera vida: era realitat deth carrèr que se concentre ena publica. Ei era educacion publica, laica e participativa era que pòt assegurar as futurs ciutadans non pas doctrines politiquas o religiosas, senon ua forma de pensar e de comprèner es diuèrses opcions possibles entà auer era capacitat d'escuelher-ne ua liurament. Contunharà.